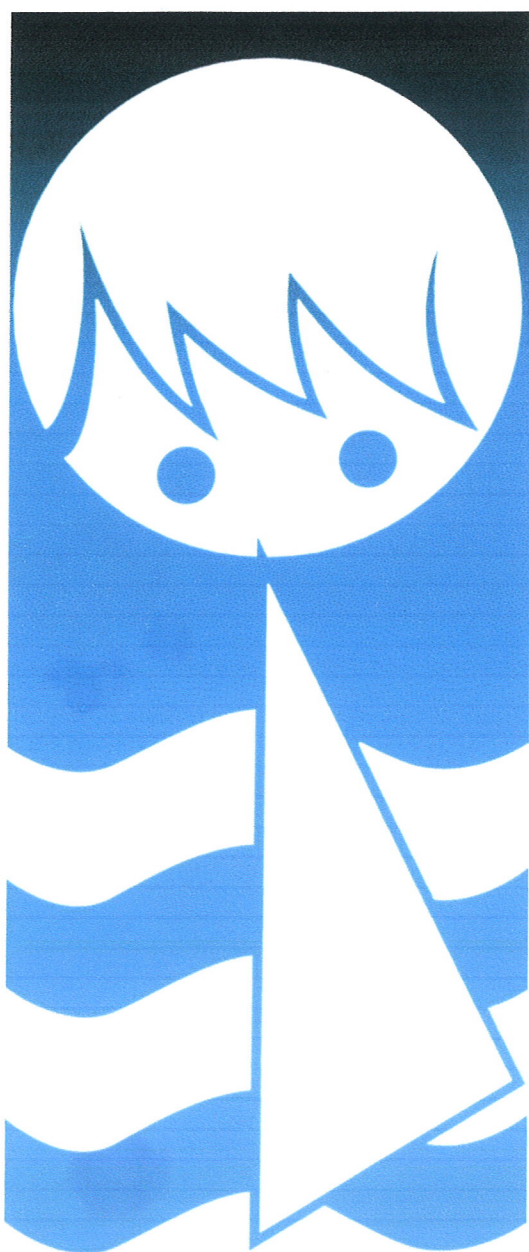

Četverogodišnji program rada kazališta lutaka Zadar

Za: Hrvatsko kazalište lutaka Zadar

Autorica: Maja Šimić, prof.

Datum: srpanj 2016.

SADRŽAJ

1. SWOT ANALIZA
2. UKLJUČIVANJE U PROGRAME EUROPSKE UNIJE
3. PROGRAMSKO-ORGANIZACIJSKE STRATEGIJE
4. DONOŠENJE STRATEŠKOG PLANA
5. RAZVOJ PUBLIKE I ŠIRENJE TRŽIŠTA
6. SURADNJA S MLADIM AUTORIMA I UMJETNICIMA
7. KLASIČNA KNJIŽEVNOST
8. SUVREMENI REPERTOAR, MULTIMEDIJALNI PRISTUP
9. LUTKE U ĐIRU
10. LUTKE ZA NAJMLAĐE
11. SURADNJA S NEOVISNOM KAZALIŠNOM SCENOM
12. MEĐUNARODNA SURADNJA I MEĐUGRADSKA SURADNJA
13. ODGOJNO EDUKATIVNI ASPEKT PREDLOŽENOG PROGRAMA
14. INTERAKTIVNI MUZEJ KLZ –A U SV. DOMINIKU
15. HOSTEL I KAZALIŠNA KAVANA/ LOUNGE TERASA
16. PRIJEDLOG PROGRAMA-ČETVEROGODIŠNJI REPEROAR
17. FINACIJSKI PLAN OSTVARENJA PROGRAMA
18. KADROVSKI PLAN OSTVARENJA PREDLOŽENOG PROGRAMA

Kazalište lutaka Zadar predstavlja središnju instituciju posvećenu lutkarstvu i podrazumijeva, s obzirom na svoje kadrovske, tehničke i organizacijske mogućnosti jedino lutkarsko kazalište u Zadarskoj županiji. Repertoar stoga mora u sebi sadržavati sve važne komponente ovog specifičnog kazališnog izraza, te mora obuhvaćati od nacionalne i međunarodne baštine do praizvedbi suvremenih tekstova za djecu. Odabir naslova i tema o kojima oni govore u autentičnoj režiji i izvedbi ansambla mora dotaknuti arhetipsku dimenziju ljudskih vrijednosti i uvjerljivo je prenijeti najmlađim naraštajima.

Lutka je sposobna prenijeti najdublje simbole naše kulture i tradicije, te, korištena na pravi način, doseže razinu meta jezika razumljivog pripadnicima raznih naroda i njihovih civilizacijskih tekovina. Poseban naglasak bih stavila na u našoj sredini već poznato glazbeno lutkarsko kazalište.

Ovaj program nudi postupni obrat u repertoarnom i organizacijskom promišljanju Kazališta, i to na način da će se, kako naslovima, tako i uz pomoć svih razvojnih strategija za unutarnji preustroj, maksimalno implementirati sljedeći globalne ciljevi:

- Uspostavljanje specifičnih estetskih koncepata
- Raznolikost
- Umjetnička smionost
- Stvaranje novih vrijednosti (novi talenti, novi nazori, nove platforme)
- Iniciranje dijaloga
- Mobilizacija udarnih skupina nove estetike, ali i nove kulturne politike
- Razvijanje klime i prostora za razmjenu mišljenja.

1) SWOT ANALIZA

SWOT analiza predstavlja važnu kariku analitičkog procesa svakog projekta jer pruža informacije o organizaciji i projektnom timu. Ova analitička metoda često se primjenjuje zbog svoje jednostavnosti koja omogućuje kvalitetno strateško planiranje razvoja projekata i samih organizacija. Važan je alat kriznog managementa te pomaže da se rad organizacije sagleda iz različitih perspektiva. Upravo su u SWOT analizi karakteristične dvije perspektive: organizacijska, uvjetovana sadašnjim i prošlim vremenom, te perspektiva okoline koncentrirana na budućnost. Slijedom toga, svaka organizacija analizira i prikazuje svoje snage i slabosti te vodi računa o mogućnostima i prijetnjama iz okoline.

U nazivu SWOT analize kriju se navedene četiri kategorije informacija koje želim proanalizirati:

S – strenghts
 W – weaknesess
 O – opportunities
 T – threats¹

S-STRENGHTS/SNAGE	W-WEAKNESSES/SLABOSTI
Jedino kazalište za djecu na gradskoj i županijskoj razini Višegodišnji kontinuitet u radu Ansambl Adekvatan prostor za vlastitu produkciju i gostovanja Lokacija u središtu grada Vjerna publika Nedavno opremljena i obnovljena dvorana Stambeni prostor namijenjen prebivanju glumaca i gostiju vanjska zgrada uprave kao potencijalan izvor samofinanciranja mogućnost iskoristivosti prostora i prostorija kazališta u ljetnim (neradnim) mjesecima	Nedovoljna zastupljenost na nacionalnoj razini Slabi ili nepostojeći kontakti na europskoj i svjetskoj kazališnoj sceni Nedostatak strateškog planiranja Neadekvatan prostor fundusa kostima Neiskorištenost prostora za programsko širenje (mala scena) Neiskorištenost prostornih resursa Nedostatak partnerstava na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini Neiskorištenost dječje i mlade izvođačke snage i publike Premali broj novih predstava na repertoaru Nedostatak drugih sadržaja na programu Nedostatak inovativnih model upravljanja Nedostatak mlađih glumaca Nedovoljno educiran produkcijski tim Zastarjeli marketinški koncept i loša komunikacija s publikom

¹ Eu-projekti.info, PORTAL O EU FONDOVIMA

OPORTUNITIES/PRILIKE	THREATS/PRIJETNJE
Članstvo u EU otvara mogućnosti financiranja i umrežavanja Program Creative Europe koji ima za temeljni cilj poticanje novoga narativa, okret od građanskoga u interkulturalni dijalog i europski networking i razvoj novih publika Suradnja s Umjetničkom akademijom u Osijeku, Dramskih Umjetnosti u Zagrebu, Umjetničkom Akademijom u Splitu-odsjek za kazališnu umjetnost i Preddiplomskim sveučilišnim studijem "Gluma i mediji" Sveučilišta u Rijeci Zapošljavanje mladih profesionalaca putem projekta HZZO-a: Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja Povećavanje vlastitih prihoda: - stvaranjem nove publike: djece, mladih i odraslih - preorganizacijom i aktivacijom prostornih resursa intenzivnija suradnja s Hrvatskim centrom UNIMA Intersektorska suradnja Korištenje društvenih mreža i IT tehnologije Evidencija posjećenosti Evaluacija i analiza predstava	Loša gospodarska situacija u zemlji i daljnje smanjivanje proračunskih sredstava za kulturu Visoki operativni troškovi kazališta Nedostatak kontinuirane edukacije Slaba zainteresiranost sponzora za ulaganje u kulturu Pad standarda ciljane publike Nedostatak publike mladih i odraslih Neosmišljena kulturna politika na gradskoj i državnoj razini

2) UKLJUČIVANJE U PROGRAME EUROPSKE UNIJE

Kazalište lutaka Zadar u svom radu ne raspolaže dostatnim financijskim, ljudskim i

organizacijskim resursima kako bi bilo u mogućnost nadograđivati svoju ulogu središnje kazališne i kulturne institucije za djecu i mlade u gradu Zadru i Zadarskoj županiji. S obzirom na uvjete financijske krize te nemogućnost kvalitetnog financiranja rada institucije iz lokalnih, regionalnih i nacionalnih izvora, potrebno je maksimalnu pozornost obratiti na izvan nacionalne izvore financiranja, pogotovo one koji su dostupni u sklopu programa Europske Unije.

Mogućnosti financiranja kulturnog sektora leže u programima čiji je cilj promoviranje kulturne i jezične raznolikosti u Europi. Uključivanjem u programe Europske Unije KLZ biti će u mogućnosti podići svoje kapacitete, poboljšati kvalitetu svojih produkcija te steći preduvjete za umrežavanjem sa nacionalnim ali i izvan nacionalnim dionicama na kulturnoj sceni.

Posebnu pozornost treba usmjeriti na program **Kreativna Europa (2014. – 2020.)**. Radi se o sedmogodišnjem programu namijenjenom kulturnom i audiovizualnom sektoru u okviru koje se nalaze dva potprograma – potprogram Kultura i potprogram MEDIA.

Potprogram Kultura posebno je zanimljiv za ostvarenje dugotrajnih ciljeva KLZ uključujući jačanje sposobnosti transnacionalnog i međunarodnog djelovanja kulturnog i kreativnog sektora te promicanje transnacionalnog kretanja i mobilnosti, kao i interdisciplinarnog djelovanja kulturnih institucija. Pod program Kultura kroz svoje natječaje potiče razvoj novih talenata te povećava prepoznatljivost i vidljivost kreativnih umjetnika i stvaratelja. Za aktivno sudjelovanje u aktivnostima potprograma Europa nužno je umrežavanje KLZ u suradničke platforme s ostalim kulturnim institucijama u Europi. Na taj način povećati će se vidljivost aktivnosti KLZ te uz prezentaciju primjera dobre prakse doći do novih, inovativnih modela upravljanja institucijom.

U sklopu potprograma Kultura KLZ dostupna su sredstva za organizaciju različitih aktivnosti poput putovanja, smještaja, najma i kupovine opreme, produkcije, djelomično troškova plaća zaposlenika i hladnog pogona, umjetničkih honorara, prijevoda i slično. Prihvatljive aktivnosti unutar projekata u potprogramu kultura, među ostalima, uključuju neke od aktivnosti nužnih za održivi razvoj KLZ.

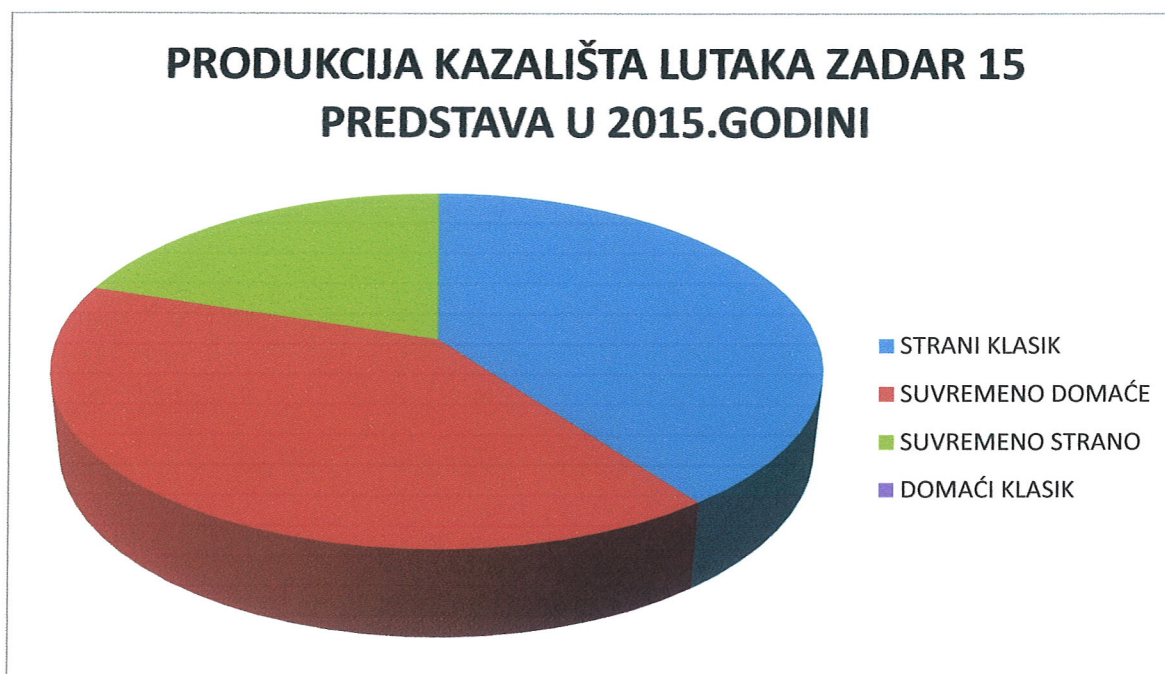
Izrada Komunikacijske, Marketinške i Razvojne strategije, nužna je za kvalitetno upravljanje institucijama i komunikaciju s publikom i javnosti. Cilj strategija je prepoznati nedostatke u trenutnom modelu upravljanja institucijom te predložiti mjere kojima bi se nedostaci uklonili. Aktivnosti cirkulacije umjetnika i stvaratelja unutar suradničkih platformi, s posebnim naglaskom na mlade i neafirmirane umjetnike povećale bi prepoznatljivost i zastupljenost KLZ na nacionalnoj i izvan nacionalnoj razini. Razmjenom mladih talenata potaklo bi se usvajanje i razvijanje novih, inovativnih ideja i praksi, ali i uključivanje novih izvođačkih snaga u rad kazališta. Aktivnosti **umrežavanja** kulturnih djelatnika posebno djelatnika zaposlenih u administraciji i upravljanju kazališta prepoznate su u potprogramu

Kultura kao aktivnosti od iznimne važnosti. Njihovim umrežavanjem dolazi do razmjene ideja, upoznavanja s primjerima dobre prakse u cilju boljeg poslovanja. Aktivnosti izgradnje publike uključuju komunikaciju s publikom te uključivanje zajednice u svoje razvojne projekte. Inovativne marketinške prakse kompatibilne sa digitalnim dobom u kojem živimo za cilj imaju veću upoznatost svih dionika s radom kazališta te tako privlačenje većeg broja publike, ali i sponzora.

Važno je napomenuti da su prioriteti potpore europskim platformama izrazito orijentirani **identifikaciji i vidljivosti** umjetnika i stvaratelja kao i organizacijama koje ih predstavljaju. Iako je potporu dobiti moguće isključivo kao dio jedne od europskih kulturnih platformi, one služe samo kao sredstvo povezivanja umjetnika kroz suradnju, istraživanje novih regija, publika, kultura i ideja. Iz tog razloga potrebno je požuriti a aktivnostima umrežavanja KLZ kako bi se omogućio pristup sredstvima EU programa Kreativna Europa vrijednim čak 1,8 milijardi Eura.

3) PROGRAMSKO-ORGANIZACIJSKE STRATEGIJE

Jasno profiliranje programa i povećanje njegovog opsega

Prema analizi produkcija KLZ-a U 2015. GODINI u gornjem grafu, iščitavamo da Domaća klasika nije prisutna s niti jednim naslovom, dok je strana klasika prisutna sa 6 naslova, 40%,

Suvremeno domaće sa 6 naslova, 40%, i Suvremeno strano sa 3 naslova, 20%.

Graf je jasan pokazatelj kako je umjetničkim ravnanjem u ukupno 60% repertoara prevladalo Strano kazalište, dok je Domaće kazalište prisutno sa svega ukupno 40% od ukupnog repertoara.

Moguć način preprogramiranja budućeg repertoara je zaokret iz repertoara koji je do danas prevladavao kroz suvremeno strane repertoarne naslove, od kojih dobar dio spada na strane klasike i zastarjele komade već potrošenog i izigranog statusa. Programski iskorak je stoga neophodan uz povratak domaćih klasika i potpuno suvremenih stranih naslova koji će osvojiti percepciju suvremene dječje književnosti.

Kvalitetan i intrigantno odabrani repertoar zahtijeva i bolje iskorištavanje prostornih resursa, nadogradnju ansambla i radnog tima ostalih zaposlenika kao i organiziranje dodatnih programa u Kazalištu. Više o ansamblu i zaposlenicima u poglavlju o kadrovskom planu.

4) DONOŠENJE STRATEŠKOG PLANA

Strateški plan je dokument koji obuhvaća sve razine organizacije i njezina djelovanja u konkretnom okruženju, koji definira samu organizaciju, njezine partnere, mreže u kojima djeluje, šire društvene programe, financijere i podržavatelje, dakle sve ono što treba sadržavati strateški funkcionalna analiza. Zato je za ovo Kazalište nužno da što žurnije utvrdi vrijednost i filozofiju svoje organizacije kroz kategorije, misije, vizije i ciljeve, zatim kroz svoja estetska i programska dostignuća, unutarnju strukturu i ljudski potencijal, prostorne, tehničke, informacijske i financijske resurse te da na kraju donese strategije svojega razvoja, ali i instrumente i metode implementacije samoga plana. S tim u vezi nužno je žurno uvođenje sustava evaluacije.

Ovaj sustav mjera mora obuhvatiti unutarnju evaluaciju, stručnu vanjsku evaluaciju, evaluaciju publike i samo evaluaciju zaposlenika jer se samo na taj način može izraditi objektivna slika Kazališta, a potom i pristupiti izradi Strateškog plana za razdoblje od četiri godine.

Za ovakav zaokret u poslovanju, programiranju i svakodnevnom djelovanju, nužna je i kontinuirana edukacija djelatnika kroz cikluse edukacije o suvremenom menadžmentu, marketingu, financiranju i sl, kao i edukacija umjetničkih i tehničkih djelatnika.

5) RAZVOJ PUBLIKE I ŠIRENJE TRŽIŠTA

Kako bi se napravili prvi koraci u daljnjem razvoju tržišta potrebno je načiniti razradu ciljane publike te reprogramirati marketinške aktivnosti kako bi se planirani program proveo što uspješnije u odnosu na plan. Tu je nužno jačanje neposrednijeg odnosa s publikom i kreiranje programa koji će privući mlađu - tinejđersku i studentsku publiku, proširiti publiku srednje i starije dobi te privući publiku izvan Zadra.

Nužno je također i formirati bolje mreže gostovanja na scenama u RH, regiji i međunarodnim kazalištima i festivalima. Pokrenuti i dodatne programe kao što su izložbe i koncerti – Otvorena Scena – otvorena Galerija, promocije knjiga.

Spomenuti EU Potprogram "Kultura" posebno je zanimljiv za KLZ jer uključuje jačanje sposobnosti transnacionalnog i međunarodnog djelovanja kulturnog i kreativnog sektora te promicanje transnacionalnog kretanja i mobilnosti, kao i interdisciplinarnog djelovanja kulturnih institucija. Pod program Kultura potiče razvoj novih talenata te povećava prepoznatljivost i vidljivost kreativnih umjetnika i stvaratelja. Umrežavanje KLZ u suradničke platforme s ostalim kulturnim institucijama u Europi povećati će se vidljivost aktivnosti KLZ-a te uz prezentaciju primjera dobre prakse doći do novih, inovativnih modela upravljanja institucijom.

Sama lutka predstavlja autonomno likovno djelo. Stoga bi valjalo poticati i razvijati likovni aspekt lutkarstva, te omogućiti tehnološko usavršavanje izrade lutaka. Pored produblivanja suradnje s poznatim lutkarima valja se osvrnuti i potražiti među mladima i nove kreatore, koji su otvoreniji novim tehnologijama. Takav suvremeni likovni izraz počiva na izloženosti mladih virtualnom prostoru, te njegovim simbolima i vizualizacijama. Važna uloga KLZ-a jest povezivanje ovog globaliziranog vizualnog jezika s tradicijom. Danas najmlađi putem televizijskih programa i računalnih igara upijaju pojednostavljene likove koje teško mogu povezati sa stvarnošću i tradicijom koja ih okružuje. Posljedica jeste osamljivanje djeteta i njegova sve slabija i kratkotrajnija sposobnost komunikacije s okolinom. Upravo je zadaća kazališta stvoriti djetetu putem njemu bliskog jezika razumljivu okolinu koja komunicira kako s njegovim virtualnim svijetom, tako i sa njegovim okruženjem i ostalim socijalnim zajednicama u kojima se može zateći. Lutka je univerzalni simbol svih postojećih civilizacija. U razvoju svakog djeteta nastupa dramatičan trenutak kada ono prenosi neposredni doživljaj i razumijevanje određene osobe, pojave ili životinje na neživi predmet-lutku. Ovaj čudesni proces koji možemo zamijetiti već u dobi od 4 mjeseca razgraničava ljudsku vrstu od ostatka živog svijeta i predstavlja transfer emocije sa živog na neživi objekt. Rastući s djetetom se razvija i slojevitost ovog transfera, pa već u dobi od jedne godine dijete može s razumijevanjem pratiti jednostavne forme lutkarskog kazališta. Stoga odabir teksta, kao i svi drugi aspekti predstave moraju voditi računa o uzrastu dječje publike: predstava koja funkcionira za šestogodišnjake može predstavljati nepremostivu prepreku trogodišnjacima. Na sličan način djeluje i likovni aspekt lutke, njezin oblik, veličina i boja. Posebnu pažnju ipak valja posvetiti samoj radnji predstave i načinu kako je ona pretočena u kazališni izraz:

verbalni ili kasnije pripovjedni element ulazi svojom apstraktnošću razmjerno kasno u vidokrug dječjeg razumijevanja, dok temeljnu odrednicu predstavlja neverbalni element, s naglaskom na izgled i likovne osobine lutke.

Ovo razgraničavanje dobnih skupina je temeljno polazište dobro zacrtanog repertoara za najmlađe. Stoga osim uobičajene podjele na predškolsku i školsku sugeriram repertoar na temelju slojevitije podjele:

- repertoar za uzrast do četiri godine
- repertoar za uzrast od četiri godine do mlađeg školskog uzrasta
- repertoar za uzrast mlađeg školskog uzrasta do jedanaeste godine
- repertoar za mlade i odrasle

Iako se predstava izrađuje prema ciljanom uzrastu, valja biti fleksibilan i pratiti recepciju predstave, te sukladno uskladiti: proširiti ili prilagoditi sastav publike.

6) SURADNJA S MLADIM AUTORIMA I UMJETNICIMA

Lutkarsko kazalište ima važnu zadaću ne samo njegovati tradiciju, već otvarati putove i smjernice razvoja novog lutkarskog izraza. Potreban je cijeli niz aktivnosti koje u konačnici donose pred oči javnosti nova djela u novim produkcijama novih, još neafirmiranih mladih umjetnika:

- koprodukcija sa umjetničkim akademijama u svrhu pripreme konkretnih predstava
- angažman mladih umjetnika u suradnji s iskusnim djelatnicima lutkarstva, kazališta, likovne i glazbene scene
- formiranje natječaja za originalni dramski tekst lutkarske produkcije

Lutkarstvo je moguće studirati u obrazovnom sustavu hrvatskih sveučilišta na Umjetničkoj akademiji u Osijeku, te na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Logičan je stoga koprodukcijski angažman manjih projekata u kojima bi sudjelovali studenti navedenih fakulteta kojima bi KLZ pružao tehničku i logističku potporu. Osim ovog postoji i širi krug umjetničkih fakulteta (glazbene i likovne akademije, studij arhitekture, tekstila i dizajna) s kojima bi se mogla također razviti suradnja.

Angažman studenata ili diplomiranih mladih umjetnika koji pripadaju bilo kojem vidu umjetnosti neophodne lutkarskoj produkciji, provodio bi se kroz pripremu redovitog repertoara pod mentorstvom umjetnika angažiranih na istom projektu. Ubrzanje edukacijskoga procesa mladih glumaca može se postići organiziranjem posebnih radionica,

majstorskih tečajeva i drugih oblika usavršavanja u vještinama koje su oni već počeli svladavati na svojim dramskim učilištima a koje bi bile korisne i poželjne za umjetničke djelatnike KLZ-a, kao i starije polaznike Kazališnih škola i radionica u gradu Zadru i zemlji.

Natječaj za originalni dramski tekst lutkarske produkcije razvijao bi individualni autorski izraz u okvirima nacionalne lutkarske dramske umjetnosti. Natječaj bi se provodio jednom godišnje, te bi bio otvoren za sve zainteresirane. Povjerenstvo sastavljeno od umjetnika koji su afirmirani na području lutkarskog dramskog izraza, bi odabiralo jedan tekst koji bi se u sezoni postavio na scenu KLZ-a.

7) KLASIČNA KNJIŽEVNOST

Svjetska i domaća književna baština su neiscrpan izvor svih mogućih tema koje možemo s lakoćom reinterpretirati iz ishodišta suvremenog. Ne samo teme, već i pristupi i načini izlaganja su nam, unatoč vremenskoj distanci koja nas dijeli od vremena nastanka određenog djela, često izuzetno bliski. Svakako postoji paralelizam ili analogija pojedinih povijesnih situacija kao i kontinuitet određenih tema i likova kroz povijest koje prepoznajemo, premda im umjetnički izraz mijenja imena i oblike. Prisutan je svakako i kontinuitet prapovijesnog, arhetipskog, kojeg vrlo često nalazimo u dječjoj književnosti ali i značajna distinkcija između djela temeljenih na bajkama, legendama ili mitovima, dakle, na onom fikcionalnom, te djela temeljenih na fikciji realnog. Ovu distinkciju bismo mogli grubo opisati kao podjelu na bajke/priče. Dok nas bajka vodi u svijet izmašanog i nevjerojatnog (premda je i to najčešće preoblik iskustvenog svijeta), priča pripovijeda ili ono što se moglo dogoditi, ili što se vrlo vjerojatno dogodilo.

Birajući među djelima klasične dječje književnosti ona najpodatnija lutkarskom uprizorenju, odabirem djela ravnomjerno, tako da budu podjednako zastupljene i priče i bajke. Pri tom su neke bajke mišljene čak i za odraslu publiku, dok neke priče mogu pratiti već i najmlađi.

U pogledu odnosa prema stranoj i domaćoj književnosti odabran je podjednak broj domaćih i stranih pisaca. Ovaj odnos će malo prevagnuti na stranu domaće književnosti dodamo li još nekoliko praižvedbi tekstova novih autora koji bi se uklopili opisanim natječajem u redoviti repertoar. Na ovaj način svoju najmlađu publiku smještam u gledalište okrenuto međunarodnoj sceni, a da je paralelno pri tom upoznajemo s domaćom književnošću.

8) SUVREMENI REPERTOAR, MULTIMEDIJALNI PRISTUP

Premda je najveći dio repertoara posvećen uzrastu do jedanaest godina, značajan aspekt razvoja lutkarstva pripada repertoaru odabranom za **odraslu** publiku. Ovakvi iskoraci su usmjereni ponajviše na razvijanje mogućnosti lutkarskog izraza, kao i prema suvremenom razvoju multimedije suvremenim pristupom artikulirati upravo suvremenim bajkama, domaćim klasicima. Međutim, nije nužno pri tom ograničiti se u razvoju lutkarskih tehnika samo na predstave takve estetike. Potrebno je postaviti više estetske kriterije i pred predstave za djecu. Danas živimo u vremenu koje se svojim tempom i virtualnom stvarnošću u potpunosti odjeljuje od bilo kakve tradicije. Jedina veza s prošlošću jeste evolucija arhetipskih likova i situacija u simplificirane vizualne obrasce. Na taj način je strukturiran suvremeni crtani film, kao i dramaturgija kompjuterskih igrica. Dijete se odmalena suočava sa beskrajno reduciranim virtualnim svijetom pojednostavljene dramaturgije koja se isključivo kreće kroz banalnu polarizaciju pojmova Snaga, Individuum, Dobro/Slabost, Kolektiv, Zlo. Likovni izraz ovog svijeta je jednako tako reduciran, dvodimenzionalan, te daje prednost grubom crtežu pred slikarskim i kolorističkim elementima.

Moramo biti svjesni činjenice da je nemoguće u potpunosti uskratiti djeci svijet novih medija. Stoga je važna zadaća lutkarske scene obogatiti gore navedenu reduciranu dramaturgiju svim raspoloživim elementima tradicije koja se čini pogodna za odgovarajuće uklapanje. Ovdje osobitu ulogu igraju lutkari i likovni umjetnici. Oni mogu preuzimanjem vizualnih kodova približiti vizualni identitet predstave dramaturški inspirirane nekim tradicionalnim sižeom najmlađima i dovesti je u relaciju s njima poznatim svijetom igrica i televizijskih programa.

S druge strane, bljeskovitost suvremene medijske montaže atrakcija moćno utječe na dječju percepciju, kao i na duljinu njihove koncentracije. Premda je inače poznato da duljina koncentriranog praćenja predstave raste s dječjim uzrastom, opažamo da se maksimalno trajanje pažnje proporcionalno izloženosti novim medijima značajno reducira.

Svi navedeni razlozi vode k povećanom oprezu u odnosu na zacrtano trajanje predstave. Želimo li ostati otvoreni zahtjevima današnje publike, moramo voditi računa o suvremenom ritmu predstave i njezinom optimalnom trajanju. Ovo ubrzanje izvedbenog i perceptivnog približava današnje kazalište medijskim formama poput video spota i crtanog filma, te nas obvezuje na eksperimentiranje s novim lutkarskim, kazališnim, medijskim, glazbenim i likovnim tehnikama.

9) LUTKE U ĐIRU...

Pored redovitog igranja predstava na sceni KLZ-a postoji potreba za programom koji bi bio prilagođen izvođenju u nekazališnim prostorima ili prostorima sa suženim produkcijskim mogućnostima (na primjer, scene na otvorenom, školske dvorane, prostori dječjih vrtića, prostori lokalnih samouprava). Ova potreba je uvjetovana teškoćama mnogih manjih sredina ili društvenih slojeva da posjećuju KLZ, te poteškoćama u transportu najmlađe populacije. Stoga predlažem program pod naslovom „Lutke u điru“, koji ima za cilj prezentirati predstave posebno koncipirane za ovu namjenu. Zahtjevi izvedbi odabranih naslova bi bili i tehnički i financijski značajno reducirani u odnosu na repertoar igran u samom kazalištu, pa bismo ih prezentirali kao male forme.

Također predlažem da se započne s održavanjem **oblikovno-lutkarskih radionica** kao bitan element gore navedenog ciklusa, te bi se one redovito održavale u njegovom okviru, koje bi bile povezane s održavanjem redovitog programa.

10) LUTKE ZA NAJMLAĐE

Od presudne je važnosti razviti već kod najmlađih ljubav prema prikazivačkim umjetnostima. Naime, percepcija predstavljačkih umjetnosti razvija već od predgovornog razdoblja opću

inteligenciju, kao i motoričke sposobnosti najmlađih. Osobito dječju pažnju privlači intonacija govora, stanke, naglasci, ukratko ona paralingvistička svojstva govora koje bismo mogli označiti i kao glazbu dramskog izraza. Znajući kako lutka predstavlja semantički reduciran dramski lik, dječja pažnja se pojačano usmjerava percepciji govora i njemu inherentnim zvukovnim značajkama, pa na taj način dijete ubrzano uči širi leksik i gramatičke izraze koji mu nisu poznati iz svakodnevnog okoliša.

Ovako zamišljen repertoar bi bio dio ciklusa „Lutke u điru“, te bi također bio prisutan u nekim dijelovima redovnog repertoara.

11) SURADNJA S NEOVISNOM KAZALIŠNOM SCENOM

suradnja s Hrvatskim centrom UNIMA (UNion Internationale de ta MARionnette) nevladinom organizacijom, pridruženoj UNESCO-u, koja okuplja ljude iz cijeloga svijeta koji pridonose razvoju lutkarske umjetnosti kako bi kroz tu umjetnost služili ljudskim vrijednostima mira i razumijevanja među narodima, bez obzira na rasu, politička ili religiozna uvjerenja i

raznovrsnost kultura, a u skladu s poštivanjem temeljnih ljudskih prava kako su definirana u Univerzalnoj deklaraciji Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima. Pretpostavljenu postojeću suradnju produbila bih kroz brojne moguće zajedničke projekte (Muzej lutkarstva, edukacija članstva, odlazak na relevantne međunarodne skupove, zajednička izdavačka djelatnost i slično).

Visoka tehnička i produkcijska razina radionica KLZ-a podrazumijeva otvorenost za svakovrsnu podršku neovisnoj kazališnoj sceni za djecu. Cilj je u dogovoru s osnivačem KLZ-a, Zadarskom županijom pružiti potporu projektima neovisne scene u Zadru jedinstvenim zajedničkim programima ali i u Zemlji (Kazalište Planet Art (Zagreb), Lutkarski studio KVAK (Zagreb), Kazalište Tvornica lutaka (Zagreb), Teatar Naranča (Pula), Triko Cirkus Teatar (Zagreb), Kolektiv SKROZ (Zagreb), Teatar Tirena (Zagreb), Teatar Gustl (Zagreb) i Kazalište Mala scena (Zagreb), Ivana Brlić Mažuranić (Zagreb), Kazalište Bumerang (Split) i druge scene).

12) MEĐUNARODNA SURADNJA I MEĐUGRADSKA SURADNJA

U svjetlu pristupanja Hrvatske Europskoj uniji potrebno je razviti razmjenu s relevantnim istovrsnim kazalištima regije, te za sredstva neophodna za njezinu realizaciju aplicirati kod europskih fondova za kulturu. KLZ bi trebao provesti osnovnu edukaciju svojih djelatnika o strukturi europskih fondova za kulturu i načinima apliciranja na njih (prvenstveno djelatnici zaduženi za produkciju, te računovodstvo), te na taj način stvoriti uvjete da se kazalište upustiti u prvi korak-koprodukciju s partnerima i izradu kvalitetne aplikacije.

Održavanje prisutnosti te pojavljivanje KLZ-a na relevantnim međunarodnim i domaćim festivalima (Subotica, Varna, PiF, Ljubljana, SLUK, Vukovarsko lutkarsko proljeće), te inicirati razmjenu s drugim lutkarskim centrima regije i Europske unije. Osim lutkarskih festivala, važni su nastupi i na drugim festivalima s kojima suradnju treba nastaviti te s novim festivalima ostvariti.

Repertoarne naslove iz predloženog programa za razmjenu ili zajedničku produkciju s drugim hrvatskim lutkarskim kazalištima (Kazalište lutaka Zagreb, Gradsko kazalište lutaka Rijeka, Gradsko kazalište lutaka Split, Dječje kazalište branka Mihaljevića u Osijeku). Prema davno zamišljenoj ideji stvaranja mreže hrvatskih lutkarskih kazališta u svrhu zajedničke produkcije.

13) ODGOJNO EDUKATIVNI ASPEKT PREDLOŽENOG PROGRAMA

Prijedlog programa sam u velikom dijelu temeljila na propisanoj lektiri za osnovne i srednje škole. Cjelokupni program podređen je ciljanim dobnim skupinama. Na taj način je on optimalno prilagođen sadržajima s kojima se mladi i najmlađi upoznaju u okviru svojeg redovnog odgojno-obrazovnog programa. Kako su djeca konfrontirana s određenim književnim predloškom kroz njegove različite forme, ona nauče jasno lučiti književno djelo kao poseban umjetnički entitet od kazališne predstave kao sasvim drugačije umjetničke vrste, koja se percipira, proučava i obrazlaže na sasvim osobit način. Pored spoznaje različitosti navedenih umjetničkih vrsta dijete konzumira predstavu u zajednici, te time produbljuje socijalni aspekt upoznavanja s osnovnom porukom književnog predloška. Dakako, predlošci su izabrani iz korpusa vrijedne književnosti koja sama po sebi nosi relevantnu etičku, odgojnu i obrazovnu komponentu.

Zbog sadržaja kojima su izložena djeca putem današnjih medija, od presudne je važnosti pružanje alternative kvalitetnog odgoja koji ih usmjerava prema samopoštovanju, osviještenom odnosu prema drugima, prema društvu, prema starijima, prema prirodi, ukratko prema svemu onom što će činiti okvir njihove budućnosti.

14) INTERAKTIVNI MUZEJ KLZ U SV.DOMINIKU

U više od šezdeset godina svog profesionalnog rada Kazalište lutaka Zadar ostavilo je trajan pečat u hrvatskom lutkarstvu. Kvalitetni lutkarski projekti u suradnji sa različitim autorima i umjetnicima iz mnogih područja okosnica su njegovog rada. Njegujući raznovrsne tipove lutkarskih tehnika, kao i kazalište „živog“ glumca, stvaramo predstave za djecu i mlade. Posebna pozornost posvećena je produkciji lutkarskih predstava za odrasle nastalih prema djelima starije hrvatske baštine. Svaka predstava za sobom ostavlja trag u lutkama i scenografiji. Lutke kao simbol umjetničkog šezdesetpetogodišnjeg rada temeljile bi postav muzeja KLZ-a u prostoru sv. Dominika. Osim lutaka, svoj prostor bi našla i odabrana galerija fotografija, videosnimki i raznih postojećih zapisa predstava, kao i audio instalacije trenutaka sjećanja rada kazališta. Instalacije bi funkcionirale u dvojezičnom ili višejezičnom obliku kao i vodič izložbe i sav popratni materijal.

15) HOSTEL I KAZALIŠNA KAVANA S LOUNGE TERASOM

Upravna zgrada KLZ kao potencijani objekt Hostela, sv.Dominik kao Muzej KLZ-a, te ostakljeni prostor zgrade kazališta kao Kazališna kavana s ljetnom lounge terasom.

Hostel i bilo koja druga uslužna djelatnost može se otvoriti putem samostalne djelatnosti obrta ili trgovačkog društva (d.o.o.). Hostel je objekt u kojem se pretežito mlađim gostima pružaju usluge smještaja, a mogu se pružati i usluge prehrane, pića i napitaka. (2) Smještajne jedinice u Hostelima su sobe i/ili spavaonice. (3) Ugostiteljski sadržaji za pripremu i usluživanje hrane, pića i napitaka u Hostelima mogu biti smješteni i u građevini koja se nalazi u neposrednoj blizini i izvan građevine u kojoj se nalaze smještajne jedinice.²

Hostel i Kazališna kavana bi radili tijekom cijele godine i time bio stalan izvor prihoda KLZ-a, kao i smještajni kapacitet gostujućih, redatelja, glumaca i raznih drugih gostiju i suradnika. Pod nazivom PUPA, interijer bi odavao kazališnom tradicijom KLZ-a inspiriran scenama iz predstava bogatog repertoara. Svaka soba bi primjerice imala naziv po predstavi i bila uređena ugođajem predstave: Aladin, Judita, Palunko, Crvenkapica. Zbog kompleksnosti opremanja i stavljanja u promet navedenih objekata, plan aktivacije bi se odvijao kroz četiri godine mandata: u svakoj godini službeno otvorenje jednog pridruženog objekta, kroz čiji bi se rad investiralo u opremanje i prenamjenu slijedećeg.

² Na temelju odredbi članka 14. stavka 2. i članka 15. stavka 2. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti («Narodne novine», broj 138/06), ministar nadležan za ugostiteljstvo i turizam, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, donosi PRAVILNIK O RAZVRSTAVANJU I KATEGORIZACIJI DRUGIH VRSTA UGOSTITELJSKIH OBJEKATA ZA SMJEŠTAJ IZ SKUPINE »KAMPOVI I DRUGE VRSTE UGOSTITELJSKIH OBJEKATA ZA SMJEŠTAJ« (interno pročišćeni tekst Pravilnika NN 49/08 i 45/09) I. OPĆE ODREDBE

16)

PRIJEDLOG PROGRAMA ČETVEROGODIŠNJI REPERTOAR

PRVA GODINA 2017/18

ALISA U ZEMLJI ČUDESNA

Louise Carroll

Iako je priča o nevjerojatnim pustolovinama djevojčice koja tragajući za Bijelim Zecom, stigne u Zemlju čudesa, nastala samo za jednu osobu, djevojčicu Alice Liddell, ona je danas planetarno popularna. Ugledan oxfordski profesor matematike Charles Dodgson, poznatiji pod pseudonimom Lewis Carroll, nije ni sanjao kako će njegova priča doživjeti nebrojena izdanja i prijevode diljem svijeta i postati jedna od najcitiranijih knjiga u povijesti. Nije moguće ustanoviti koliko je do danas napravljeno kazališnih i filmskih verzija njegove *Alice*, ali jedno je sigurno, sve one jednako uzbuđuju i čitatelje i gledatelje uvijek i svugdje gdje se pojave.

MOŽEŠ LI ZASPATI, MALI MEDO

Martin Waddell

"Ne volim mrak," kaže mali Medo.

"Koji mrak?" upita Veliki Medo.

"Mrak koji je oko nas," odgovori Mali Medo.

U ovom nježnom razgovoru o besanoj noći u medvjedojoj špilji, Veliki Medo s razumijevanjem i strpljenjem pokazuje Malom Medu kako se nema čega bojati. I kad sva svjetla u špilji nisu dovoljna da umire zabrinutog Malog Medu, Veliki Medo nudi kao zadnju gestu punu ljubavi-ništa drugo nego svijetli žuti mjesec i treperujuće zvijezde! Utješnija od najboljih uspavanki, ova priča za lake snove je predodređena da bude klasik.

REUMATIČNI KIŠOBRAN I DRUGI LUTKARSKI IGROKAZI

Željka Horvat-Vukelja

Igrokaz o reumatičnom kišobranu opisuje kako se ljudi odnose prema crnom kišobranu i što njega sve muči. Obzirom da je ostario počele su ga boljeti sve kosti te je poželio malo izaći na sunce kako bi se bolovi ublažili. Prijatelji cvjetovi su čuli kako se žali na bolove i odlučili mu

pomoći. Svaki od njih mu je poklonio svoju boju kako bi mogao izaći iz kuće kao suncobran, a ne kišobran. Njemu je bilo neugodno izaći na sunce jer je mislio kako će ga svi ismijavati. Prijatelji cvjetovi su shvatili njegovu brigu i učinili ga ponovo sretnim i zadovoljnim. Ovo je priča o prijateljstvu i pomaganju koja uči djecu kako se u nevolji prepoznaju pravi prijatelji. Cvjetovi nisu ismijavali svog prijatelja kišobrana već su mu podarili novi život i omogućili mu da bude opet sretan.

MALA SCENA

SLUŠKINJE

Jean Genet

Davne 1946. godine dojučerašnji kriminalac i osuđenik na doživotnu robiju Jean Genet napisao je dramu *Sluškinje* kao pokušaj svoje socijalne revitalizacije. To je dramski tekst koji se bespoštedno razračunava s (malo)građanskim vrijednostima propitujući fenomen ovisnosti o potlačenosti. Genetove sluškinje Claire i Solange služe kod jednog očitog pronevjeritelja i utajivača poreza, ali glavnim neprijateljem doživljavaju njegovu suprugu, uglađenu i elegantnu damu iz visokoga građanskog sloja čije ih samo postojanje ponižava kao žene i kao osobe, a bez toga osjećaja poniženosti nisu u stanju živjeti. Uz to, dajući ženske uloge muškarcima, Genet ide i korak dalje - rodnu i spolnu potlačenost propituje kao korijen klasne i egzistencijalne potlačenosti.

KIKLOP

Ranko Marinković

Roman tematizira tjeskobnu atmosferu u zagrebačkom boemskom miljeu uoči nadolaska ratnog inferna. Osnovne su signature te atmosfere strah, otuđenje, rasap svih etičkih vrijednosti, društveni kaos, potpuna dezorijentacija u intelektualnim krugovima. Radnja je daleko od ozbiljnosti kakvu pretpostavlja tema dehumanizacije i društvene patologije; odvija se uglavnom u kavanama i na ulici, a prevladavaju groteskni i ekscentrični prizori, situacijski obrati, skandali, osebujni kontrasti, snažne manifestacije tjelesnosti, promjene raspoloženja. Svaki prizor naglo mijenja 'predznak', ali i narativnu intonaciju. Vještima inverzijama ozbiljno se ubrzo preobražava u humorno, patetično u banalno, tragično u sladunjavo i melodramatsko. Marinković zapravo primjenjuje postupak što ga je zamijetio kod Chaplina, kojeg bismo mogli nazvati smijeh nad apsurdom: magičnim štapićem preobražava 'nepodnošljivo surovu stvarnost oko sebe u komičan i podnošljiv nesmisao'. Osobiti efekti proizlaze upravo iz napetosti što stvaraju ironični susreti uzvišeno-patetičnog i vulgarnog, smiješnog i ozbiljnog, tragičnog i komičnog, humanog i animalnog, lica i maske, fantastike i

grubog naturalizma.

DRUGA GODINA 2018/19

TARZAN

Edgar Rice Burroughs

Edgar Rice Burroughs je započeo svoj književni rad 1912. godine za vrijeme nezaposlenosti. Pisao je rukom, na praznim stranicama starih pisama i bilješki papira, jer nije imao novac za kupnju papira. Priču o Tarzanu uspio je prodati časopisu *All-Story Magazine* za 700 dolara koja je postala vrlo popularna. Slijedio je niz stripova, 23 romana i igranih filmova.

Tarzan je postao jedan od najpopularnijih likova popularne kulture 20. stoljeća.

Prvi roman "Tarzan of the Apes" (na hrvatski preveden kao "Tarzan među majmunima") opisuje bračni par Greystoke koje pobunjeni mornari ostavljaju na pustoj afričkoj obali, otprilike u današnjem Kongu (Brazzaville). Tarzanova majka nakon porođaja upada u sve teže psihičke probleme i bolest te umire. Otac nastrada u napadu velikih majmuna, no majmunica Kala koja je izgubila mladunče, uzima malog Tarzana i podiže ga kao vlastitog potomka. Tarzan se kao mladić nađe ponovno u kolibi u kojoj je rođen i pomoću slikovnica nauči čitati, a da nije znao govoriti nijedan ljudski jezik, no zato se izvrsno sporazumijeva sa svim životinjama. Havarija znanstvene ekspedicije na istoj obali, dovest će ga u vezu s civilizacijom i njegovom najvećom ljubavi, Amerikankom Jane Porter i prijateljem Francuzom, Phillipom d'Arnotom.

Pisac nikada nije bio u Africi, a informacije o tamošnjem životu se oslanjaju na bilješkama istraživača Henryja Mortona Stanleyja (* 1841-1904) i Rudyarda Kiplinga i njihovim djelima.

ČAROBNI PUDING

Norman Lindsay

Čarobni puding: doživljaju Bunyip Blueguma i njegovog prijatelja Billa Barnaclea i Sama Sawnoffa je australska dječija knjiga koju je napisao i ilustrirao Norman Lindsay. To je fantastični strip, klasik Australske dječje literature. Priča je smještena u Australiji s ljudima pomiješanim s ljudolikim životinjama. Govori o čarobnom pudingu, koji koliko god da se pojede, uvijek se obnovi da bi bio nanovo pojest. Posjeduju ga tri kompanjona koji ga moraju braniti protiv kradljivaca pudinga koji ga žele za sebe. Knjiga je podijeljena u četiri komada umjesto poglavlja. Ima puno kratkih pjesama raspršenih kroz tekst, koje variraju od priča ispričanih u rimama do opisa raspoloženja likova ili ponašanja, te stihova ne- prestajuće morske pjesme.

DJED MRAZ DAROVE NOSI

Sanja Pilić

Nije li san svakog djeteta susresti se licem uz lice s Djedom Mrazom?

Glavnom junaku ove priče, prvašiću Jurici ova se želja i ostvarila. Jurica je krenuo u prvi razred i naučio je pisati. Ove godine pisao je pismo za Djeda Mraza, ali popis želja svoje mlađe sestrice Zlatke skratio je onoliko koliko je to njemu odgovaralo. Htio je dobiti više darova... Zlata, koja još ne zna pisati, nije ni primijetila ovu malu prevaru. No dobrom djedici nešto je bilo sumnjivo. Zato je ipak Zlatki ponio više darova no što je pisalo u pismu. U domu Juričine i Zlatkine obitelji sve je svečano. Kiti se bor, peču kolači, a dolaze i baka i djed. Usred večere, Djed Mraz upadne kroz dimnjak u sobu. Donosi svima željene darove i provodi večer u ugodnom društvu.

MALA SCENA

FRANKENSTEIN

Mary Shelley

Frankenstein ili moderni Prometej (*Frankenstein, or The Modern Prometheus*), 1818, je roman engleske književnice Mary Shelley. Smatra ga se prvim djelom znanstvene fantastike i spekulativne fikcije uopće. Roman je vjerojatno je inspiriran, prema naslovu, dramom Okovani Prometej, grčkog klasika Eshila. Lik čudovišta vjerojatno je inspiriran likom Sotone u drami *Izgubljeni raj* (*Paradise Lost*), književnika Johna Milтона. Frankenstein je alegorijska priča napisana u vrijeme Prve industrijske revolucije, vrijeme velikih znanstvenih otkrića. U pozadini znanstvenih otkrića *Victora Frankensteina* i njegove želje za vraćanjem mrtvoga u živo, time i moći koju ima samo Bog, nalazi se pitanje: *Pa, postoji li veća moć od stvaranja života?* Kada se čudovište pobuni protiv svog stvoritelja, to je jasna poruka da neodgovornost u korištenju suvremenih dostignuća i tehnologije može imati nesagledive posljedice.

LJUDI OD VOSKA

Mate Matišić

Novi dramski tekst svestranoga umjetnika Mate Matišića neobičan je presjek današnjega hrvatskog društva, a u njemu se miješaju sadašnjost i prošlost, primitivizam, nostalgija, moralne dvojbe te svakodnevni život koji u nekim trenucima postaje savršeno ludim, kao da se odlijepio od zemlje. Matišić je pisac koji ne bježi od sadašnjosti, naprotiv, on je jedan od rijetkih hrvatskih autora koji sustavno, s dozom crnoga humora prokazuje i pokazuje sve

naše mane, zablude, laži i iluzije. Beskompromisan pisac čiji su dramski tekstovi izvođeni širom Europe, a filmovi snimljeni prema njegovim scenarijima .nagrađivani na brojnim domaćim i stranim festivalima. U ovome tekstu ispituje onu tanku granicu između stvarnosti i mašte, snova i halucinacija, teksta i realnosti, nudeći mogućnost uvida u skrivene kutke naših sjećanja, kao i naših ludih snova.

Drami Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu pripala je čast prvoga izvođenja nove Matišićeve drame.

TREĆA GODINA 2019/20

PETAR PAN

James Matthew Barrie

Petar Pan pripada univerzalnim mitovima koji su napustili stvaratelje i otisnuli se u imaginarni svijet nastanjen herojima, junacima i antijunacima, izmišljenim i stvarnim, koji svojim životima potiču maštu drugih.

Pisac *Petra Pana* je James Matthew Barrie, škotski dramatičar, tajanstveni čovjek, nizak rustom, što će ga obilježiti za cijeli život, rođen je u idiličnom seoskom ambijentu, u velikoj obitelji slaba imovinska stanja. U dobi od šest godina doživio je snažan psihički šok: umire mu stariji brat. Paraliziran gubitkom najdražega brata, Jamie se povukao u svijet sanjarija i fantazije u kojem provodi cijeli život. Mnogi u toj traumi pronalaze prave razloge za nastanak Petra Pana, dječaka koji tvrdoglavo odbija odrasti. Često se postavlja pitanje je li Petar Pan postojao u stvarnosti. Na stanovit način i jest. James Matthew Barrie karijeru je započeo kao novinar u Nottinghamu. Bio je pasionirani čitatelj Waltera Scotta i u to vrijeme maštao o radu u londonskim kazalištima, što će se veoma brzo ostvariti. Svakoga jutra mladoga literata viđaju u Kensingtonskim vrtovima. U šetnju izvodi svoga velikog psa Porthosa. Čuvene postaju njegove igre s djecom i psom u parku. Već poznata osoba, prijatelj slavnoga Conana Doylea, nesputano uživa kao veliko dijete, praćen začuđenim pogledima guvernanata. Izvodi magične točke, izmišlja priče o gusarima i tajanstvenim avanturistima. U igrama mu se pridružuju braća: George, Jack, Peter, Michael i Nicholas. Ti dječaci izravno su nadahnuće za nastanak Petra Pana. Dramu koju će napisati posvećuje baš njima – kao što će Kensingtonske vrtove pretvoriti u Nigdjezemsku, izmišljenu zemlju u kojoj žive braća i gusari.

ČUDESNE PRIČE STAROG JAPANA

David Furumoto

Budući da predstava nije nikad izvedena u Hrvatskoj, pretpostavlja svojevrsnu komunikaciju s odjelom za kulturu i obrazovanje pri Veleposlanstvu Japana. Premijera predstave održala bi se na Dan Japana - manifestacija koju Veleposlanstvo Japana organizira svake godine u jesen, s ciljem promicanja japanske kulture, kroz razne prezentacije i demonstracije furoshiki,

origami i ikebane izložba i radionica, te predavanje o haiku poeziji.

"Čudesne priče staroga Japana" dramatizacija su tri narodne priče u pozamašnom stilu Kabukija., Visoko stilizirano glazbeno kazališni spektakl čija povijest pratimo kroz stoljeća. Kabuki koriti pretjeran, gotovo jezik crtanih filmova i pokret.; objašnjava kostime, šminku i maske; i glazbenu pratnju udaraljke koje omogućuju zvučne efekte, naglašava radnju i podcrtava posebne trenutke drame ili komedije. Centralni dio trilogije je „ Pustolovine Momotara, Breskva Dječaka“ koje prate pustolovine magičnog dječaka i njegovih životinjskih prijatelja.

Furumoto je vodeći Američki autor Kabukija. Rođen na Hawaiiima, radi kao glumac i profesor drame specijaliziran za Azijsko kazalište.

MALA EMA STRAHA NEMA

Sanja Polak

Netko se boji pasa, netko učiteljice, a netko groma. No mala Ema zna da je najbolje sa svakim se strahom suočiti i pobijediti ga. Kako je Ema na zabavan način pobijedila svoje strahove i veselo krenula dalje pročitajte u ovoj knjizi.

Sanja Polak se osim učiteljskog rada u školi, od 1995. godine bavi se i spisateljskim radom. Priče za djecu objavljivala je u časopisima za učenike nižih razreda osnovne škole Smib, Radost i Prvi izbor. Do sada je objavila deset knjiga za djecu. Knjiga "Drugi dnevnik Pauline P." nagrađena je 2004. godine književnom nagradom 'Mato Lovrak' za najbolji dječji roman. Prema tekstu romana Dnevnik Pauline P. i Drugi dnevnik Pauline P. napravljena je kazališna predstava za djecu koja se izvodi u Gradskom kazalištu Žar ptica u Zagrebu.

Od 1999. godine surađuje na Hrvatskom radiju i televiziji kao scenaristica emisija Programa za djecu i mladež.

MALA SCENA

MIROSLAV KRLEŽA

Hrvatski Bog Mars

Hrvatski bog Mars je zbirka pripovijedaka pretežito antiratne i socijalne tematike Miroslava Krleže, najvećeg hrvatskog književnika 20. Stoljeća. Tema je besmisleno stradanje hrvatskih domobrana poslanih na klaonicu istočnoga bojišta (Galicija), a stil je karakterističan Krležin – spoj impresionizma i ekspresionizma, povišene retorike i melankoličnih meditacija.

Dominiraju naturalistički opisi vojničkoga života i smrti, a sve je uronjeno u ozračje implicitnoga komentara koji bismo mogli označiti gnjevnim i nepomirljivim. Već je tu vidljiva Krležina lijeva orijentacija i nada da će komunistička revolucija jednom zasvagda riješiti probleme tlačenja i imperijalnih osvajanja što je jedna od glavnih razlučnica spram ratne i poratne proze npr. francuskih ili američkih autora, koju karakteriziraju beznađe i besmisao,

kao kod Hemingwaya.

PAKLENA NARANČA

Anthony Burgess

Alex i njegovi prijatelji vrše nasilje nad starcem i uništavaju njegove knjige. Simboličko uništavanje knjiga odmah na početku govori nam o svijetu u kojem je supernasilje, način ponašanja koji Alexa iznimno veseli, svakodnevnica. Pod njime se podrazumijevaju tučnjave, krađe, zlostavljanje nemoćnih osoba i silovanja. Ne bi to bilo ništa čudno da Alexu nije samo petnaest godina i da nije, brigom o sebi i opsjednutošću čistoćom, pravi mladi gospodin. Alexovo supernasilje prepoznatljivo je u stvarnim ljudima, čija se imena ističu u naslovima o žrtvama maloljetničkog nasilja.

S obzirom na Alexov život u socijalističkom neboderu i njegove manufakturno *proizvedene* i zaposlene, razmišljanju nesklone roditelje, legitimnim se čini da je nasilje rezultat društvenih procesa. Društvo osiromašeno osnovnim moralnim vrijednostima u cilju ima proizvodnju naranči na navijanje-izopačenih i neprirodnih ljudi, nesklonih upravljanju vlastitim mislima i životima.

Alexov boravak u zatvoru plodan je u proizvodnji antibogobojaznih razmišljanja. Za Alexa je religija nešto što mu nudi mogućnost izlaska iz zatvora i glazbu, a klasičnu glazbu smatra vrhuncem života i umjetnosti.

Izlazak iz zatvora omogućuje mu Ludowicov postupak-eksperimentalni program koji ljude uči da je nasilje loše. Kroz daljnu radnju, Alexu se osvećuju svi ljudi kojima je ikada audio, a on se sam ne može obraniti. Iz toga se rađa ideja o teoriji zavjere farmaceutskih industrija, koje raznim psihoaktivnim sredstvima kontroliraju sve više i više pojedinaca.

Nakon što Alex prođe kroz postupak poništavanja Ludowicova postupka, ima 19 godina i ne razmišlja o nasilju. Želi imati djevojku koja će mu roditi sina. Iz toga dolazim do zaključka da knjiga prati odrastanje ultranasilnog djeteta u relativno stabilnog, prosječnog mladića.

Po ovoj je knjizi 1971. godine snimljen istoimeni film, a režirao ga je Stanley Kubrick

ČETVRTA GODINA 2020/21

PEPELJUGA

Charles Perrault

Svi vole priče o uspjehu, što dokazuje velika popularnost i dugovječnost priče o Pepeljugi, poznate nebrojenim naraštajima djece cijeloga svijeta. Popularnost sirotice koja nema ništa i nikoga te je iskorištavaju zli ljudi, a koja se zatim preobrazi u krasoticu i dobije sve, rasprostranjena je gotovo u svakom kutku našeg planeta i dolazi iz mnogih izvora. Pepeljuga je narodna priča koju zabilježili mnogi pisci. Prvi je bio Talijan Giambattista Basile 1634. godine. No, najpoznatija verzija je ona Francuza Charlesa Perraulta, objavljena

1697. godine. Ali ta priča o nesretnoj djevojci, radišnoj ali podcijenjenoj, i njezin susret s princom i gubitak staklene cipelice po kojoj ju je princ kasnije našao i oženio, bila je poznata i prije 17. stoljeća. Dapače, ta priča je bila poznata još prije gotovo 2.000 godina. Samo što se djevojka iz priče zvala Rhodopis i bila je Grkinja prodana u roblje u Egipat.

TAJNI VRT

Marsha Norman prema djelu Frances Hodgson-Burnett

Mjuzikl baziran na istoimenom djelu Frances Hodgson Burnett iz 1911. Godine. Autorica scenarija i tekstova pjesama mjuzikla je Marsha Norman, a glazbe Lucy Simon. Premijera je održan na Broadwayu 1991. uz 709 izvedbi. Priča je smještene u rane godine 20 setog stoljeća. Mary Lennox, mlada engleskinja rođena i odrasla u britanskom Raju, ostaje siročić usred epidemije kolere u desetoj godini. Poslana iz Indije u Yorkshire u Engleskoj da živi s rodbinom s kojom se nikad nije susrela, doživljava osobni procvat uz mladog vrtlara s kojim zapušteni vrt vraća u život, kao i svoju bolesnu rođakinju i ujca.

LJETO U MODROM KAPUTU

Sunčana Škrinjarić

Sunčana Škrinjarić bila je književnica istančana senzibiliteta i bujne mašte. Dječja proza nije joj tendenciozna ni didaktički nametljiva, a gotovo jedina je u hrvatskoj književnosti nakon Ivane Brlić-Mažuranić prihvatila bajku kao oblik iznošenja svoje vizije djetinjstva. Svoj duh pisanja priči gradi na bajkama, ali ne onim tipičnima gdje se pojavljuju vile, vještice i ostali likovi, već, cvijeće, kukci, ptice, igračke, itd. Prije svega prikazuje život prirode u svoj njegovoj raskoši i ljepoti. Mnoge te njezine priče nas pokušavaju poučiti i to da je iznimno važno i neophodno živjeti u prijateljstvu s prirodom.

MALA SCENA

ŠEST LICA U POTRAZI ZA AUTOROM

Luigi Pirandello

To je aspuđna metateatralna drama o odnosu između autora, njegovih književnih likova i kazališnih profesionalaca. Premijerno je izvedena u Teatru Valle u Rimu s podijeljenim mišljenjem publike, uz povike iz gledališta "Manicomio!" ("Ludnica!"). Kasnije je prijem publike bio bolji. Stvarnost u djelu postaje iluzija, a iluzija postaje stvarnost. Obični ljudi postaju glumci, a glumci postaju obični ljudi. Članovi obitelji tada postaju vlastiti glumci. Glume sebe na temelju onoga što se dogodilo u stvarnom životu. Većina njih završila je tragično. Djelo se pretvara iz tragedije u komediju i obrnuto. Pirandello je uspio pomiješati iluziju i stvarnost, ali to se nije pretvorilo u kaotičan čin. Svi dijelovi predstave, sa svim svojim elementima i odnosima između likova čvrsto su povezani s unutarnjom logikom. Međutim,

to je bila velika promjena za ukus tadašnje publike i trebalo je dugo vremena, da je gledatelji prihvate kao umjetničko djelo.

DUBRAVKA

Ivan Gundulić

U drami Gundulić slijedi strukturu onodobne pastirske igre, udomaćene u Italiji i neobično omiljene u stoljeću u kojem su Guarinijev *Vjerni pastir*, Tassov *Aminta* i Sanazzarova *Arkadija* našli bezbroj sljedbenika i nasljeđivača. Strukturi klasične pastirske igre Gundulić dodaje alegorijski politički smisao, te *Dubravka* nudi i koncept sretne, slobodne države, misao o sreći u takvoj političkoj tvorevini u kojoj, kao i u antičkom polisu, vladaju istina, ljepota i dobrota, i u kojoj je sve uređeno po zakonima božanske pravednosti. Polazeći od neoplatoničkih i utopističkih renesansnih i postrenesansnih koncepcija o idealnoj državi, G. je tradicionalnu pastirsku dramu obogatio dodatnim, prvenstveno političkim smislovima, te proširio konvencijama određene granice pastirskog žanra. Po svojim idealističkim političkim vizijama sretnoga grada-države, *Dubravka* je i svojevrsna utopija – ona je hvalospjev idealnom i idealiziranom društvenom uređenju, hvalospjev najboljoj od svih mogućih država, u kojoj vladaju božanska načela. *Dubravka* je primjer baroknog oblikovanja teksta i estetizacije prikazanog svijeta, ona je i filozofija morala i idealna vizija društva, a njezin tvorac učitelj vrline i društvene pravednosti. U novovjekovnom hrvatskom kazalištu *Dubravka* je od 1888. standardnim djelom nacionalnoga klasičnog repertoara te je zahvaljujući redateljskim interpretacijama S. Miletića, J. Bacha (predstava u Maksimirskom perivoju 1913), višekratno B. Gavelle i T. Strozija (Dubrovnik 1933. »prid Dvorom«) bila i podlogom mnogim scenskim istraživanjima u tradicionalnom i ambijentalnom nacionalnom glumištu.

17) FINANCIJSKI PLAN OSTVARENJA PREDLOŽENOG PROGRAMA

Za provođenje donesenoga programskog okvira, Zadarska županija planira za za razdoblje 2017. - 2020. slijedeći financijski okvir sredstava

Budući da su je osnovni financijski okvir prikazan prema jednostavnim pokazateljima prihoda i rashoda koji su za detaljniju analizu ne precizni po pitanju pojedinih stavki unutar Programa, Plaća za zaposlene i raznih drugih prihoda i rashoda, nemoguće je i bespredmetno komentirati navedene iznose. Financijski plan se stoga fokusira na moguć prirast vlastitih sredstava reprogramiranjem postojećih prostornih i programskih resursa Kazališta.

Razdoblje	Proračun Zadarske županije	Pomoći proračunskim korisnicima koji im nije nadležan	Vlastiti Prihodi	UKUPNO
2017.	5.962.800,00	272.700,00	1.096.000,00*	7.331.500,00
2018.	6.004.600,00	274.700,00	1.196.000,00	7.381.400,00
2019.	4.735.700,00	902.100,00	1.296.000,00	6.312.500,00
2020.	4.386.700,00		1.396.000,00	6.063.500,00

- TABLICA Osnovni financijski okvir KLZ za razdoblje od 1.siječnja 2017. Do 31. Prosinca 2020. godine

*Povećanje Vlastitih prihoda u 2017. Godini za minimalno 200.000,00 kn odnosi se na otvaranje Hostela, te otvaranje Kazališne kavane s lounge terasom u sklopu same kazališne zgrade i prostora između sv. Dominika i kazališne zgrade prema postojećim tržišnim cijenama. Napominjem da su iznosi prihoda projicirani i okvirni kao i povećanje ukupnog iznosa vlastitog prihoda.

Ovdje nedostaju moguća sredstva iz planiranih fondova (EU), Sredstva od manjih projekata odnose se na pun iznos od 200.000,00 eura u kojem lokalni zajednica sudjeluje s 30% od ukupnog iznosa. 140.000,00 podijeljeno na troje partnera što bi u konačnici značilo otprilike 46.000,00 eura jednom od partnera projekta u ovom slučaju Kazališta.

Sukladno zadanom financijskom okviru sredstava predviđenih Projekcijom proračuna Zadarske županije u razdoblju od četiri godine sa godinama zadanim na sljedeći način nastojat ću voditi funkcionalnu i pragmatičnu poslovnu politiku kazališta nalaženjem dodatnih izvora prihoda u smislu traženja adekvatnih sponzorskih sredstava, donacija, te adekvatnih aplikacija na europske fondove za kulturu (Kreativna Europa 2014-2020, Europska Unija), kao i na ostale europske fondacije i kulturne zaklade pojedinih zemalja koje pojedinačno pomažu realizaciju kazališnih projekata. Posebno bih pažnju posvetila povećanju vlastitih prihoda i time približila značajnijem udjelu vlastitog prihoda u ukupnim prihodima kazališta.

U okviru planiranog mandata pojavit će se zahtjevi koje će valjati efikasno rješavati vezani za

neophodno saniranje zgrade i ulaganje sredstava u neke zahvate u strukturu scenske tehnike. Također je neophodno ulaganje u popravke sustava zgrade, te poboljšanje redovitog održavanja zgrade.

Pored potrebe za jasnijim povezivanjem promidžbe predstava sa samim programom, te za usustavljanjem i koordinacijom djelatnosti promidžbe i prodaje sa izvođenjem rasporeda predstava, nužno je izdvojiti veća sredstva koja bi omogućila bolju vidljivost kazališnog proizvoda na kulturnom tržištu. Ta investicija bi se dakako višestruko vratila kroz intenzivniji program, bolju prodanost gledališta, te u konačnici u bolji vlastiti prihod od prodaje karata.

Intenzitet i raznolikost programa bi trebao pobuditi veći interes različitih sponzorskih skupina, s naglaskom na dio tržišta općenito okrenutog djeci, ali i aktivni zaokret prema novoj publici mladih i odraslih. Dio programa okrenut međunarodnom i glazbenom repertoaru bi se također oslonio na sredstva raznih kulturnih instituta i industrija. Dodatna sredstva povukla bi se iz europskih fondova za kulturu, te ostalih europskih fondacija i kulturnih zaklada, što će svakako biti novina za dosadašnju poslovnu politiku KLZ-a.

18) KADROVSKI PLAN OSTVARENJA PROGRAMA

Kazalište je u svojoj biti izraz mnogih umjetničkih individua, te podrazumijeva koordiniranu i osmišljenu djelatnost umjetnika raznih temperamenata, habitusa i profila. Pretpostavka svake uspješne kazališne predstave je usklađen rad umjetničkog ansambla i zaposlenika tehnike, uz potporu kazališnih radionica, te odjela promidžbe i prodaje te mu je stoga nužno osmišljeno i plansko podmlađivanje. Opisan je već niz aktivnosti koje će kroz sustavnu suradnju filtrirati najkvalitetnije mlade glumce i razne druge umjetnike neophodne za kazališni proces, te im potom omogućiti povremenu ili trajniju suradnju sa KLZ-om, bilo pod uvjetima radnog ugovora, bilo u obliku honorarnih ugovora.

Trenutno u glumačkom ansamblu KLZ djeluje 10 stalno zaposlenih glumaca, smatram da bi i tu trebalo pronaći prostora za podmlađivanje ansambla.

U pogledu scenske tehnike potrebno je u opterećenijim periodima omogućiti tehničku potporu ili dvostruki tim koji bi se aktivirao i angažirao po potrebi.

Pod znatno većim planiranim opterećenjem, bit će potrebno kadrovsko pojačanje u računovodstvu, marketingu i vodstvu ugostiteljskog dijela poslovanja zbog kojeg će KLZ postati osnivač i voditelj d.o.o.-a.

U prvoj radnoj godini, mogu se zaposliti osobe putem projekta HZZO-a: provedba mjera aktivne politike zapošljavanja, nakon isteka godine dana i stjecanja mogućnosti zapošljavanja, iste osobe ili druge mogu se zapošljivati prema mogućnostima i potrebama kapaciteta.